

MICHELIN

PARYŻ

ERGO
HESTIA®

Tytuł: Paryż. Michelin

Teksty: Le Guide Vert. Paris

Le Guide Vert. Week-end. Paris

Tłumaczenie: Marta Duda, Marta Kurzawa, Justyna Nowakowska (Paryż w trzy dni, Nasze podpowiedzi)

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Korekta: Mariusz Miodek

Projekt graficzny: Dawid Kwoka

Skład i fotoedycja: Sabina Binek

Projekt okładki: Jan Paluch

Zdjęcie na okładce: © Aleksandra Gigowska / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepam1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-3154-9

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie

Le Guide Vert Michelin, 46, avenue de Breteuil, 75324 Paris Cedex 07

Copyright © for the Polish Edition by Helion, 2017

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**

- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- Nasza społeczność**

PARYŻ

© STYLPIK / Depositphotos.com

Kup książkę

Poleć książkę

NASZE PODPOWIEDZI

W dzielnicy **Marais** można powylegiwać się na jednym z licznych skwerów skrytych za fasadami miejskich rezydencji: Soubise, Albret, Marle, a potem zajrzeć na dziedzińiec Hôtel de Sully i przejść pałacowymi ogrodami do **place des Vosges**. (Zob. s. 82).

Widok na **Sekwanę z mostu Pont Neuf** zachwyca o każdej porze dnia i nocy: z jednej strony widać Hôtel de la Monnaie i Institut de France, a z drugiej – Luwr. (Zob. s. 50).

Warto przysiąść na jednym z krzeseł rozstawionych naprzeciwko ośmiobocznej sadzawki w **Jardin des Tuileries** i rozkoszować się widokiem: perspektywą placu Zgody, Pól Elizejskich i dzielnicy La Défense z jednej strony, a ogrodów Tuileries i Luwru z drugiej. (Zob. s. 122).

Jardin des Tuileries

W niedzielę, kiedy obowiązuje zakaz ruchu samochodowego, można wybrać się na **rowerową przejażdżkę wzdłuż kanału Saint-Martin**. Warto zaplanować piknik w parku, a w drodze powrotnej – aperitif w kawiarni La Rotonde lub partyjkę *pétanque* nad brzegiem kanału. (Zob. s. 130).

Na **nocne zwiedzanie Luwru** najlepiej wybrać się w piątek, kiedy muzeum odwiedza mniej osób. Po wyjściu z pałacu można rozkoszować się widokiem wspaniale oświetlonego Cour Carrée (Dziedzińiec Kwadratowy). Następnie warto skierować swe kroki na rue de l'Amiral-de-Coligny, naprzeciwko kościoła Saint-Germain-l'Auxerrois, a potem odwrócić się, aby nacieszyć oczy widokiem kolumnady. (Zob. s. 62).

Dużą atrakcję stanowi wspinaczka wąskimi schodami północnego zbocza **wzgórza Montmartre**, spacer krętymi uliczkami i podziwianie widoku z maleńkiego place du Calvaire, na wprost schodów, u stóp których rozciąga się cały Paryż (Zob. s. 140).

Ciekawy będzie spacer po ogrodach **Palais Royal** i galeriach. Warto też zajrzeć do położonych nieco dalej na północ pasaży zachwycających niedzisiejszym urokiem (des Panoramas, Jouffroy, Verdeau, galerie Vivienne). (Zob. s. 66).

© wigrek / Fotolia.com

Jedna z rzeźb w Musée Rodin – *Myśliciel*

W samym sercu Dzielnicy Łacińskiej można podziwiać zbiory [Musée de Cluny](#). Na szczególną uwagę zasługuje dziedziniec reprezentacyjny tej wspaniałej XV-wiecznej rezydencji, a w murach muzeum – cykl tapiserii *Dama z jednorożcem*. (Zob. s. 91).

Kolejny punkt programu to spacer po ogrodzie otaczającym [Musée Rodin](#), odpoczynek w cieniu drzew i wśród wspaniałych rzeźb mistrza: *Myśliciela*, *Mieszczan z Calais*, *Bramy piekiel*. (Zob. s. 110).

Wiele przyjemności dostarczy też spacer [nabrzeżami Sekwany](#), wzdłuż Luwru, [Promenade des Berges](#) ciągnącą się przy Musée d'Orsay lub quai Saint-Bernard, gdzie we wszystkie letnie wieczory można potańczyć pod gołym niebem.

© pictarena / Fotolia.com

Promenade des Berges

PARYŻ W TRZY DNI

Paryż jest miastem obleganym przez turystów, dlatego przed najsłynniejszymi zabytkami ustawiają się niekończące się kolejki. Warto zatem zaplanować zwiedzanie wcześniej i zarezerwować z wyprzedzeniem bilety uprawniające do wejścia bez kolejki.

Dzień pierwszy

RANO

Zwiedzanie rozpoczynamy od kolebki Paryża: wyspy Cité ★★★ (zob. s. 48). Zwiedzamy katedrę Notre Dame ★★★, klejnot sztuki gotyckiej – najlepiej przyjść zaraz po otwarciu, aby uniknąć tłumów. Przechodzimy przez place Louis-Lépine, gdzie odbywa się urokliwy targ kwiatowy (w niedziele można tu też kupić ptaki). Idziemy do Sainte-Chapelle ★★★ i Conciergerie ★★. Potem kierujemy się na Pont Neuf ★, spacerujemy i jemy obiad w dzielnicy Saint-Germain-des-Prés (zob. s. 100).

PO POŁUDNIU

Zwiedzamy Dzielnicę Łacińską ★★ (zob. s. 86 i 98): kościół Saint-Séverin ★★, Musée du Moyen Âge ★★, Sorbonę, Ogród Luksemburski ★★, Panteon ★★, kościół Saint-Étienne-du-Mont ★★.

WIECZOREM

Idziemy wzdłuż lewego brzegu Sekwany i przechodzimy na Wyspę św. Ludwika ★★ (zob. s. 60), na której można podziwiać wspaniałe XVII-wieczne budowle; kolację możemy zjeść w położonej naprzeciwko dzielnicy Marais ★★★ (zob. s. 76) lub w gwarnej (kawiarnie, kina, teatry) dzielnicy Montparnasse ★★ (zob. s. 133).

Dzień drugi

RANO

W zależności od upodobań możemy zdecydować się na zwiedzanie Musée d'Orsay ★★★ (zob. s. 104) lub jednego z działów Luwru ★★★ (muzea połączone są kładką Solférino). Jeśli pogoda dopisuje, warto urządzić piknik w spokojnych ogrodach Palais Royal ★★ (zob. s. 66) lub ogrodzie Tuileries ★ (zob. s. 122).

Palais Royal

© valphoto / Depositphotos.com

© sytonic / Fotolia.com

Zachód słońca – widok z Łuku Triumfalnego

PO POŁUDNIU

Kontynuujemy spacer w stronę dawnego place de l'Étoile (obecnie place Charles-de-Gaulle), przechodząc kolejno przez Jardin des Tuileries ★, place de la Concorde ★★ ★, Champs-Élysées ★★ ★ (zob. s. 116); po dotarciu do końca Pól Elizejskich wchodzimy na taras widokowy na Łuku Triumfalnym ★★ ★, skąd roztacza się niesamowity widok na stolicę.

POŹNYM POPOŁUDNIEM I WIECZOREM

Z place Charles-de-Gaulle jedziemy metrem na place Pigalle (linia nr 2). Wdrapujemy się na wzgórze Montmartre ★★ ★ (zob. s. 140). Spacerujemy po krętych uliczkach z niewysokimi domami, podziwiamy gigantyczną mozaikę zdobiącą chór bazyliki Sacré-Cœur ★ ★ i napawamy się widokiem na cały Paryż. Schodzimy na place des Abbesses, wokół którego roi się od restauracji.

Dzień trzeci

RANO

Jeśli horyzont nie tonie we mgle, warto wybrać się na wieżę Eiffla ★★ ★ (zob. s. 111). Na przystani u stóp wieży można kupić bilet na *batobus* i wybrać się w rejs po Sekwanie. Z pokładu statku można podziwiać brzegi rzeki, Grand Palais ★ i Petit Palais ★, Hôtel des Invalides ★★ ★, place de la Concorde ★★ ★, Musée d'Orsay ★★ ★, Luwr ★★ ★, Île de la Cité ★★ ★. Wsiadamy na przystani przy Hôtel-de-Ville i idziemy na obiad w dzielnicy Beaubourg lub Marais ★★ ★.

PO POŁUDNIU I WIECZOREM

Spacer po dzielnicy Marais ★★ ★ (zob. s. 76) zachwycającej wyjątkową architekturą. Na uwagę zasługuje zwłaszcza place des Vosges ★★ ★, okazałe pałacyki i muzea: dom Wiktora Hugo ★ i muzeum Picassa ★ ★. Doskonałym uzupełnieniem spaceru będą zakupy i chwila odpoczynku w jednym z licznych barów i restauracji.

A jeśli można spędzić w Paryżu cztery dni?

Do wyboru: Centre Georges-Pompidou (zob. s. 73) i pasaż albo spacer po wschodniej części Paryża, dawnych dzielnicach robotniczych, tętniących życiem i uwielbianych przez paryską młodzież: kanał Saint-Martin (zob. s. 130), dzielnice Belleville i Ménilmontant (zob. s. 147, 148), park Buttes-Chaumont i La Villette (zob. s. 146, 147).

PRZED WYJAZDEM

Uwaga: wszystkie adresy w przewodniku są podane w wersji francuskiej, z numerem budynku przed nazwą ulicy.

Strony internetowe

Biuro turystyczne i kongresowe w Paryżu – www.parisinfo.com. Informacje dotyczące wydarzeń, muzeów, wycieczek, hoteli i restauracji. Rezerwacja noclegów, zakup biletów online do muzeów i innych atrakcji turystycznych, na wycieczki i rejsy, kart pass RATP, Paris City Pass itp.

Regionalny Komitet do spraw turystyki Paris Île-de-France – www.visitparisregion.com.

Merostwo w Paryżu – www.paris.fr.

Co robić w Paryżu – <http://quefaire.paris.fr>.

Strona internetowa administrowana przez merostwo, z aktualnymi informacjami o wystawach i innych wydarzeniach w danym tygodniu.

Formalności

Dokument tożsamości – wystarczy ważny dowód osobisty lub paszport.

Wiza – Polacy, jako obywatele kraju Unii Europejskiej, nie potrzebują wiz.

Opłaty celne – na mocy postanowień traktatu z Schengen przy przekraczaniu granic pomiędzy państwami UE nie są dokonywane żadne kontrole. Osoby wjeżdżające z obszaru, który nie należy do UE, są poddawane kontroli celnej i muszą zgłosić przywożone rzeczy do oclenia. Turyści mogą wywieźć z Francji ograniczoną ilość towarów do użytku osobistego (alkohol, papierosy itd.).

Ubezpieczenie – Polacy mogą korzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej, jeżeli mają przy sobie ważny dokument tożsamości oraz Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ, www.ekuz.nfz.gov.pl).

Co zobaczyć najpierw?

Kartę taką można otrzymać przed wyjazdem w oddziale NFZ.

Pogoda

Paryż jest położony w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego. Ze względu na temperaturę najlepszymi miesiącami na odkrywanie uroków miasta są kwiecień, maj i czerwiec. Bardzo przyjemne są również wrzesień i październik.

Zima jest dość łagodna, z temperaturą od 0 do 6°C, choć zdarzają się również przymrozki i opady śniegu. W tym okresie częstym zjawiskiem są mgły, a nawet smog.

Najlepiej unikać letniego szczytu: co prawda w sierpniu wielu mieszkańców stolicy wyjeżdża na wakacje, ale za to napływ turystów jest bardzo duży. W efekcie ceny są wysokie. W dodatku letnie upały bywają trudne do zniesienia, dlatego lepiej nie planować przyjazdu w lipcu i sierpniu.

TRANSPORT

Samolot

Podróż samolotem to najszybszy i najbardziej komfortowy sposób dotarcia do Paryża. Lot z Warszawy trwa ok. 2,5 godz. Za bilet w dwie strony liniami Air France trzeba zapłacić średnio 800 zł, jeśli wykupuje się go najpóźniej miesiąc przed wylotem. Można zaoszczędzić, wybierając tanie linie lotnicze, np. za najtańszy przelot w dwie strony WizzAirem zapłacimy 200 zł. Paryż obsługiwany jest przez trzy lotniska: Charles de Gaulle, Orly i Beauvais.

Autobus

Podróż do Paryża autobusem zajmuje średnio 28 godzin, ale kusi atrakcyjną ceną (ok. 450 zł w dwie strony) i możliwością zabrania większego bagażu. Wiele miast w Polsce ma bezpośrednie połączenia autobusowe z Paryżem; są one obsługiwane przez firmy takie jak Ecolines (<http://ecolines.net>), Interbus Sindbad (www.sindbad.pl), Eurobus (<http://eurobus-eurolines.pl>). Z Warszawy autobusy do Paryża odjeżdżają z Dworca PKS Warszawa Zachodnia (Al. Jerozolimskie 144); ich przystanek końcowy znajduje się na rue de Maubeuge przy gare

du Nord. Autobusy z Krakowa wyruszające z dworca autobusowego MDA (płyta górna) dojeżdżają przeważnie do place de la Concorde. Informacje o datach i miejscach odjazdów oraz cenach połączeń znajdziemy w Internecie, np. na stronie www.tanie-bilety-autokarowe.pl. Zawsze warto porównać oferty kilku firm przewozowych, jak również sprawdzić różne kombinacje dat podróży.

Pociąg

Podróż pociągiem z Polski do Francji nie należy ani do najłatwiejszych (sporo przesiadek), ani do najtańszych. Trwa co najmniej 14 godzin, a jej koszt często przewyższa cenę biletu lotniczego. Jednak dla miłośników kolei może to być atrakcyjna propozycja, tym bardziej że połączeń z Warszawy jest sporo (<http://rozklad-pkp.pl>). Można również wykorzystać ofertę InterRail (www.inter-rail.net) i podróżując po całej Europie, zatrzymać się na kilka dni w Paryżu.

Samochód

Podróż samochodem to dosyć wygodny sposób na dojazd do Paryża, i tani, jeśli na benzynę składa się kilka osób.

Gare de Lyon

© T1studio / Depositphotos.com

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

ZAPROSZENIE DO PODRÓŻY

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

OTO PARYŻ

Magia Paryża w nocy i za dnia kusi radościami i przyjemnościami życia. Wędrówka po paryskich ulicach to wyprawa w poszukiwaniu tysiąca twarzy tego mitycznego miasta. Stolica mody, sztuki i rozkoszy podniebienia jest symbolem francuskiej elegancji i stylu życia. Panuje tu wieczny ruch: niezależnie od pory roku i godziny w stolicy Francji zawsze coś się dzieje.

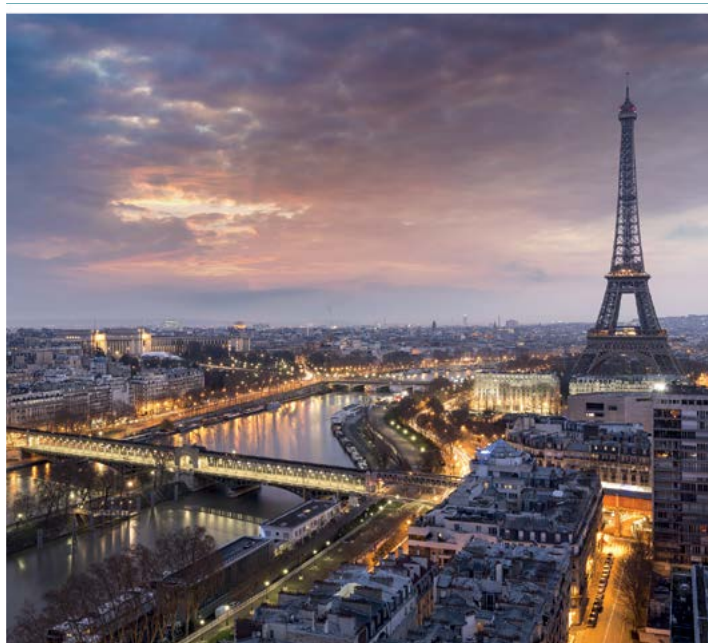
„Mała” stolica

Paryż, leżący w regionie Île-de-France (departament nr 75), zajmuje 105 km². Sekwana „przecina” go na dwie części: prawobrzeżną i lewobrzeżną. Miasto podzielone jest na 20 wielkich dzielnic (*arrondissements*), z których każda ma swoją administrację i własny, szczególny klimat. *Arrondissements* z kolei składają się z mniejszych części (*quartiers*), których granice określa tradycja. Otoczona od 1973 r. hałaśliwą obwodnicą, z dwoma dużymi obszarami

zielonymi (Lasek Buloński oraz lasek Vincennes) i Sekwaną, stolica Francji ma prawie kolisty kształt: jest trochę szersza (12 km ze wschodu na zachód) niż dłuższa (9 km z północy na południe). Paryż jest raczej małą stolicą (dla porównania: Madryt rozciąga się na 607 km², a Moskwa na 879 km²), ale za to bardzo gęsto zaludnioną: na 1 km² przypada aż 25 tys. osób. Ten niewielki, zamknięty obszar mieści ponad 2,2 mln paryżan.

Muszla ślimaka

Podział administracyjny miasta sprawia, że Paryż przypomina kształtem muszlę ślimaka. Pośrodku znajduje się centrum, z Sekwaną i dzielnicą I, która wraz z dzielnicami II–V tworzy historyczne serce miasta (antyczne i średniowieczne). Spiralnie od środka biegną dzielnice VI–XI, obejmujące dawne przedmieścia (z okresu ancien régime’u), a dalej dzielnice XII–XX, dawne wsie na obrzeżach miasta (do 1860 r.), które z czasem wchłonęła stolica.

© PUNTO STUDIO FOTD AC / Fotolia.com

Sekwana dzieli Paryż na dwie części

TAK POWSTAWAŁ PARYŻ

Stolica Francji ma swoje „góry”: Buttes-Chaumont, Montmartre, Montparnasse, Wzgórze Świętej Genowefy; przecina ją wielka rzeka – Sekwana (fr. Seine), której zawdzięcza swoją dewizę: *Fluctuat nec mergitur* (Miota nim fala, ale nie tonie). Historyczne jądro miasta tworzą dwie wyspy: Cité i Saint-Louis.

Etapy rozwoju miasta

Pierwszą, naturalną ochroną osady plemienia Paryżjów, Lutecji, było jej... położenie na wyspie. Na przestrzeni wieków powstawały kolejne mury miejskie, a Paryż, rozrastając się, wchłaniał przedmieścia i okoliczne wsie.

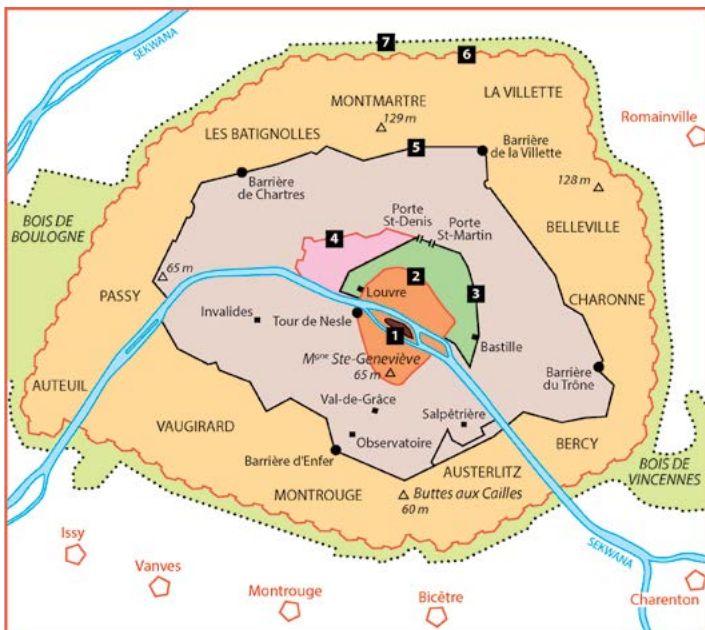
Mury galloromańskie 1

Paryżowicze, mieszkańcy galijskiej Lutecji na wyspie Cité, chronionej przez rzekę i bagna, skorzystali z okresu pokoju rzymskiego (Pax Romana), aby osiedlić się na lewym brzegu Sekwany. Nowe miasto (I–II w.) rozciągało się od dzisiejszego

bulwaru Saint-Michel do place Maubert i wyżej, od rue Descartes po Ogród Luksemburski. Około 276–285 r. najazdy plemion barbarzyńskich zmusiły Paryżjów do wycofania się na wyspę Cité i wzniesienia murów obronnych otaczających 8–9 ha ziemi. W IV i V w. Paryż (tę nazwę, pochodzącą od nazwy plemienia Paryżjów, Lutecja przyjęła ok. 360 r.) rozwijał się na tym ograniczonym obszarze.

Od Chlodwiga do Sugera

Chlodwig, władca Franków, w 508 r. ustanowił Paryż siedzibą królewską ze względu na strategiczne położenie miasta. Sam urzędował na wyspie znanej dziś jako Île de la Cité. Między VI a X w. pobliskie bagna wyschły, a na ich terenie rozpoczęto uprawy. Z kolei w okolicach place de l'Hôtel-de-Ville (dawniej: place de Grève) rozwijał się port rzeczny i handel. Za czasów dynastii Merowingów (do 751 r.) powstawały pierwsze paryskie świątynie; do nielicznych ich pozostałości

PARYŻ

Ruszaj w świat z przewodnikiem Michelin!

- Poręczny format
- Czytelny układ treści
- Fascynujący portret miasta
- Liczne ciekawostki
- Aktualne informacje praktyczne

Michelin zaprasza Cię do wspólnego odkrywania najpiękniejszych zakątków Paryża! Z tym przewodnikiem zwiedzanie będzie prawdziwą przyjemnością! Szukasz niezwykłych miejsc i intrygujących zabytków? Nic prostszego! Dzięki gwiazdkom przy nazwach obiektów, dzielnic i miejscowości nie pominiessz żadnej turystycznej atrakcji. Szczegółowe plany i trasy zwiedzania ułatwią poruszanie się po mieście i jego okolicach. Starannie dobrane propozycje miejsc pomogą Ci znaleźć niebanalny nocleg, restaurację czy kawiarnię, w których spędzisz wyjątkowe chwile.

Gwiazdki – tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych:

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

ISBN 978-83-283-3154-9

9 788328 331549 >

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 20,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA